

Horánszky András egyetemi docensre, a biológiai tudományok kandidátusára emlékezünk (1928–2015)

SIMON Tibor¹ és CSONTOS Péter^{2*}

¹Eötvös Loránd Tudományegyetem, Biológiai Intézet, Növényrendszertani, Ökológiai és
Elméleti Biológiai Tanszék, 1117 Budapest, Pázmány Péter stny. 1/C.

²Magyar Tudományos Akadémia, Agrártudományi Kutatóközpont, Talajtani és
Agrokémiai Intézet, 1525 Budapest, Pf. 102.

Elfogadva: 2016. október 22.

Horánszky András 1986 nyarán. (András Horánszky in summer 1986.)

Kulcsszavak: bibliográfia, cönológus, megemlékezés, taxonómus, természetvédő.

Összefoglalás: Kiemelkedő tudású egyetemi oktató, a Növényrendszertan főkollégium előadója, a hazai flóra és vegetáció lelkes kutatója és a hazai természetvédelem kiváló harcos egyénisége volt. A tanszéki közösségben és a szakmában elismert, köztiszteletben

---

* levelező szerző: cspeter@mail.iif.hu

álló munkatársunknak, jó barátnak, és a hallgatóság közvetlen és eredményes nevelőjének tekintettük. Felkészültsége, tudása, közvetlen – részben beszélgető – stílusa a tantáremben és a terepen egyaránt közkedvelt és eredményes volt. A kutatómunkában kiváló növényismerete segítségével sikeres flóra- és vegetációkutatásokat (növényföldrajzi térképezés) folytatott. A pázsitfűfélék, köztük különösen a *Festuca* nemzetség egyik legjobb hazai ismerője. Feldolgozásuk során az elsők között kombinálta sikerrel az anatómiai és a kvantitatív, numerikus módszereket. Kiemelkedő teljesítménye a Szentendre–Visegrádi-hegység erdőtársulásairól írott monografikus kötet (1964). Tevékeny tagja volt a Zólyomi Bálint vezette „Bükk-hegységi vegetáció térképező” csapatnak, amely kutatómunka az irányító számára Kossuth-díjjal zárult (1955), aki a díj egy részét fiatal kollégáival – köztük Horánszky Andrással is – megosztotta!

Kiváló és kedves munkatársunk, tanárunk és jó barátunk, a Tanszék (Növényrendszertani és Növényföldrajzi Tanszék, 1973-tól Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék) közismert egyetemi oktatója, Horánszky András egyetemi docens. Tanulmányait Egyetemünkön (Pázmány Péter Tudományegyetem, ill. Eötvös Loránd Tudományegyetem) biológia-földrajz szakon (1946–1950) végezte, ezen belül Kárpáti Zoltán, a kiváló flórakutató és dendrológus, egyetemi tanár előadásait is hallgatta! A Tanszéket vezető Andreánszky Gábor professzor tanítványaként került oktatónak a Tanszékre. Tőle növényföldrajzi, florisztikai és paleobotanikai ismereteket, Zólyomi Bálint akadémikustól alapos vegetáció-térképezési és növénytársulástani (cönológiai) ismereteket sajátíthatott el. Ez utóbbiakat később a Zólyomi köré csoportosuló fiatalokkal (Baráth Zoltán, Fekete Gábor, Jakucs Pál, Pócs Tamás, Vida Gábor), egymástól kölcsönösen is sokat tanulva, fejlesztett tovább, és kamatoztatta a tanszéki kutatások keretében, így többek között a Zempléni-hegységben végzett növénytársulás-térképezés (Simon Tibor, Horánszky András, Borhidi Attila, Juhász-Nagy Pál) során is. Az Andreánszky Gábor professzort felváltó Soó Rezső professzor vezetése alatt maradt a rendszertani profil, de erősödött a növényzociológiai és ökológiai tevékenység a Tanszéken. A paleobotanikai kutatás Andreánszky akadémikussal együtt a Temészettudományi Múzeum Növénytárába került.

Horánszky András teljes oktatói és kutatói pályáját a Tanszéken töltötte el: előbb tanársegédként, adjunktusként, majd egyetemi docensként dolgozott. Növényrendszertant tanított, kezdetben rendszertani gyakorlatokat tartott, terepgyakorlatokat vezetett, majd a tanár szakosok növényrendszertani főkéllégiumának előadója lett. Színes és türelmes munkával vezette be hallgatóit a növényvilág gazdag és sokszínű birodalmába. Speciális kollégiumokon a morfológiai, anatómiai jellegek ismeretének fontosságára, és megfelelő genetikai és matematikai módszerek alkalmazásának szükségére hívta fel a figyelmet. E módszerek bevezetésének egyik hazai úttörője lett. Hallgatóit eredményes szakdolgo-

zatok készítésére vezette. Több tanítványa ma a felső- és középfokú oktatásban ismert botanikus, oktató és kutató. Jelen megemlékezés második szerzője is hálával tartozik neki, amiért, mint pályakezdő botanikusnak, témavezetését elvállalta, először egy egyetemi doktorálást célzó kutatásban (az *Impatiens parviflora* DC. inváziója), majd a képzési rendszer megváltozása folytán TMB aspiráns vezetői minőségben (a cseres-tölgyes vágásterületek témájában). Egyetemi tankönyve a Járainé Komlódi Magdával közösen írt „Növényrendszertani gyakorlatok” c. kötet. Társ szerzője egyetemi növénytani terepgyakorlati jegyzetünknek (1976). Jelentős szerepe volt a tanszéki adminisztráció munkájában, amit – mint a tanszékvezető helyettese – főleg az oktatásszervezés terén végzett.

Kutatómunkája széles körű volt. A növényrendszertan területén a pázsitfű-félék (Poaceae) körében, főleg a csenkesz (*Festuca*) nemzetség fajait tanulmányozta. Ennek során egyik hazai úttörője lett az epidermisz-anatómiai jegyek vizsgálatával és az adatok kvantitatív, numerikus módszerekkel történő értékelésével végzett rendszertani kutatásoknak. Érdeme, hogy már munkássága kezdetén felismerte, hogy a matematikai statisztika módszerei növelik a kutatás egzaktságát. Ilyen vizsgálatok eredményei taxonómiai kutatásai mellett növénytársulástani munkáiban is megjelennek. Utóbbi témájú dolgozatai közül a „Homogeneity investigations on life-forms of shrub forests” (1963) emelhető ki.

Cönológiai kutatásai egyik eredménye a Szentendre–Visegrádi-hegység erdőtársulásai c. monográfiája, amellyel elnyerte a biológiai tudományok kandidátusa tudományos fokozatot (1957). E munkájában kiemelten foglalkozott az erdők védelmével, az állományok kezelésének ökológiai alapjaival, a gyakorlati erdészeti és természetvédelmi célokat is segítve. A Pilis–Visegrádi-hegységben végzett részletes kutatásainak egy másik jelentős eredménye volt a *Visegradense* flórajárás elhatárolása (1960), amely felismerése máig megállja helyét. Az említett hegyvidék erdőinek monográfiája „Die Wälder des Szentendre-Visegráder Gebirges” (1964) az Akadémiai Kiadó gondozásában önálló kötetként jelent meg, s egyben a Magyar Tájak Növénytakarója könyvsorozat egyik legkiválóbb tagja. Felépítésében, szerkezetében, sokoldalúságában is mintaértékű, a hazai vegetáció-tájmonográfiák között is elől jár. A könyv nagy felvételi anyagon alapuló cönológiai táblázatai több erdőtársulás tekintetében referencia-értékűek. Ez a munka jól dokumentálja, hogy szerzője már korán szükségesnek látta az egyes erdőtársulások faji kompozíciós hasonlóságának számszerű kifejezését (hasonlósági koefficienssel) – az ezután kidolgozott sokfajta hasonlósági index, majd a sokváltozós eljárások elterjedése Őt igazolta. Máig tartó hiány, hogy Horánszky a táj nagy munkával elkészített, precíz vegetációtérképét nem közölhette le.

Jelentős szerepe volt több további, terepen végzett botanikai kutatómunkában. Így fontos tevékenysége volt a Nagymaros közeli Szent Mihály-hegyen a

tercier reliktum *Ferula sadleriana* termőhelyén végzett mikroklímamérés (1957), amellyel a fokozottan védett, melegkori reliktum, ernyős növényünk különleges termőhelyhez való feltételezett kapcsolódását igazolta (1957). Ezáltal egyik úttörője volt Magyarországon a növénytársulás-központú mikroklímaméréseknek.

Éveken át foglalkozott a Pilisszentiván közeli *Linum dolomiticum* élőhely-védelmével, a reliktum faj fenntartásához szükséges intézkedések ökológiai alapozásával, pl. a tájidegen és a termőhelyet lerontó feketefenyő kiszorításával. Ebben a témában multidiszciplináris kutatást is vezetett (többek között Loksa Imre, Járó Zoltán, Nagy Barnabás és Török János részvételével), amelynek zárójelentése 1988-ban készült el, majd a tudományos eredmények jelentős része a Természetvédelmi Közleményekben szakcikkek formájában is megjelent (1996).

A gyakorlati kérdések felé is megmutatkozó érdeklődése, és a kooperációra való nyitottsága révén szinte egész pályafutása során kapcsolatot tartott fenn az erdész szakma képviselőivel. Sokan ma is használják a magyarországi erdőkre vonatkozó ökológiai fajcsoport-rendszert, amit Csapody Istvánnal, Simon Tiborral, Pócs Tamással, Szodfridt Istvánnal és Tallós Pállal közösen műveltek ki (1963). Jelentős idézettséget kapott és kap még most is. Később az Erdészeti Tudományos Intézet megbízásából Simon Tiborral együtt elvégezték az „Európa-erdei” mintaterület hálózat magyarországi, az északi-középhegységben lévő kvadrátjainak szakszerű, cönológiai felvételezését a „Nagykiterjedésű légszennyeződés erdőkre gyakorolt hatásának felmérése” c. project keretében (1999).

Erdészekkel folytatott együttműködése mellett a velük való viták elől sem tért ki, olyan esetekben, amikor a botanika, a fatermesztés és a vadgazdálkodás érdekei ellentétbe kerültek egymással. Ilyen esetekben mindig a szakszerű érvelés híve volt, s ennek jegyében a tájidegen feketefenyő ültetését és az idegenhonos muflon betelepítését nem tartotta elfogadhatónak természetvédelmi területeinken.

Aktív tagja volt az MTA Természetvédelmi Bizottságának, a Magyar Biológiai Társaság Botanikai Szakosztálya Választmányának. Botanikai és természetvédelmi munkássága elismeréseként elnyerte a Magyar Biológiai Társaság „Jávorka Sándor Díját” (1988), valamint a magyar állami természetvédelmi hatóság által adományozott „Pro Natura” díjat (1997).

1994-ben vonult nyugdíjba, de ezután is dolgozott, kutatott az erdőcönológia és a kvantitatív ökológia területén, s részt vett a tanszéki közösség életében.

Munkássága során mintegy 150 tudományos és tudományos ismeretterjesztő publikációja jelent meg magyar, német és angol nyelveken. Említést érdemel, hogy legelső írását még, mint a Budapesti Kegyesrendi Gimnázium IV.a. osztályos tanulója jelentette meg (1942). Emellett kiemelkedő volt szakfordítói tevékenysége is. Több jelentős botanikai művet ültetett át német nyelvről magyarra, köztük az Uránia Növényvilág három kötetét is, amelyek több kiadást is megértek.

Horánszky András és közvetlen munkatársa, Nyári Lászlóné (Ilike) köszöntése nyugdíjba vonulásuk alkalmából, 1994 januárjában, a Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék gyakorlójában, az ELTE Ludovika téri épületében (jelenleg a Nemzeti Közsolgálati Egyetem épülete). A kép bal oldalán Szabó Mária, egyetemi docens.

András Horánszky and his laboratory assistant, Lászlóné Nyári (Ilike) on the occasion of their informal retirement farewell ceremony (January 1994), in the student laboratory of the Department of Plant Taxonomy and Ecology, Loránd Eötvös University (ELTE). On the left side of the picture Mária Szabó, docent.

A 2015. év május 18.-án történt baleseti sérülése és műtétek után, nagy türelemmel viselte betegségét. A gondos családi ápolás és baráti biztatások nyomán volt némi javulás, majd az év októberében csendesesen távozott.

A Növényrendszertani és Növényökológiai Tanszék és az MTA Kutatócsoport tagjai, valamint a társtanszékek dolgozói, a tanítványok és a biológiai-kémia tanár szakos, illetve biológus hallgatók szeretettel emlékeznek köztisztelt kollégájukra, a mindig segítőkész, tudós tanárukra.

Köszönetnyilvánítás

Köszönettel tartozunk Horánszky András családjának az életrajzi adatok pontosításáért és a portré rendelkezésünkre bocsátásáért. Fekete Gábor szakmai eredmények kiemelésével, pályatársi visszaemlékezésével, valamint különlenyomat-gyűjteményének adataival értékes segítséget nyújtott a nekrológ elkészítéséhez. Tamás Júlia (MTM, Nö-

vénýtár), Vass Csaba (MTA ATK TAKI) és Baróthy Zoltán (OSzK) több, nehezen hozzáférhető publikáció felkutatásában nyújtottak jelentős segítséget.

Horánszky András publikációi

- Horánszky A. 1942: Tihanyi kirándulás. Ifjúság és Élet. Földrajz-Természettudományi Ifjúsági Folyóirat. 17(12): 145.
- Horánszky A. 1954: Die Kenntnis der *Festuca*-Arten auf Grund der Blattepidermis. Acta Botanica Academiae Scientiarum Hungaricae 1(1–2): 61–87.
- Zólyomi B., Jakucs P., Baráth Z., Horánszky A. 1954: A bükkhegységi növényföldrajzi térképezés erdőgazdasági vonatkozású eredményei. (Forstwirtschaftliche Ergebnisse der geobotanischen Kartierung im Bükkgebirge.) Az Erdő 3(3): 78–82.
- Zólyomi B., Jakucs P., Baráth Z., Horánszky A. 1954: A bükkhegységi növényföldrajzi térképezés erdőgazdasági vonatkozású eredményei (Második rész). (Forstwirtschaftliche Ergebnisse der geobotanischen Kartierung im Bükkgebirge. II. Teil.) Az Erdő 3(4): 97–105.
- Zólyomi B., Jakucs P., Baráth Z., Horánszky A. 1954: A bükkhegységi növényföldrajzi térképezés erdőgazdasági vonatkozású eredményei (Befejező rész). (Forstwirtschaftliche Ergebnisse der geobotanischen Kartierung im Bükkgebirge. Schluss.) Az Erdő 3(5): 160–171.
- Zólyomi B., Jakucs P., Baráth Z., Horánszky A. 1955: Forstwirtschaftliche Ergebnisse der geobotanischen Kartierung im Bükkgebirge. Acta Botanica Academiae Scientiarum Hungaricae 1(3–4): 361–395, +3 melléklet.
- Horánszky A. 1956: Charakterisierung einzelner Arten auf Grund der Blattepidermis. In: Soó R.: *Festuca* Studien. Acta Botanica Academiae Scientiarum Hungaricae 2, pp. 204–206, 216–220.
- Horánszky A. 1957: Adatok a Pilis-hegység flórájához. (Floristische Angaben aus dem Pilis-Gebirge (Mittelungarn)). Botanikai Közlemények 47(1–2): 109.
- Horánszky A. 1957: Mikroklima-Messungen am Szentmihály-Berg bei Nagymaros (Ungarn). Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio biologica 1: 89–131. +5 táblázat.
- Horánszky A. 1957: A Szentendre-Visegrádi hegység erdői. Kandidátusi értekezés, kézirat, MTA Kézirattár, Budapest.
- Horánszky A. 1957: A Szentendre-Visegrádi hegység erdői. Kandidátusi értekezés tézisei. Budapest, 3 pp.
- Horánszky A. 1958: A növénytársulástani kutatások haszna a mezőgazdaságban. Élet és Tudomány 13(28): 885–887.
- Horánszky A. 1958: Erdeink növénytársulásai. Élet és Tudomány 13(32): 1000–1002.
- Horánszky A. 1960: Über das Problem der Bewaldung im Andesitgebirge. (Ein neuer Florendistrikt im Ungarischen Mittelgebirge.) Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio biologica 3: 215–224.
- Horánszky A. 1960: Statistical studies on *Festuca* species. (Preliminary publication). Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio biologica 3: 225–227.
- Horánszky A. 1960: A Pilis és a Visegrádi-hegység. In: Simon T. (szerk.) Növényrendszertani terepgyakorlatok. Egyetemi Jegyzet, ELTE, Budapest, pp. 58–73.
- Horánszky A. 1962: Cönológiai kategóriák florisztikai rokonságának vizsgálata. In: Az 5. Biológiai Vándorgyűlés előadásainak ismertetése (Budapest, 1962. máj. 24–26.), Akadémiai Nyomda, Budapest, pp. 18–20.

- Csapody I., Horánszky A., Pócs T., Simon T., Szodfridt I., Tallós P. 1962: Lágyszárú növényeink ökológiai viszonyai. In: Mayer A. (szerk.) Erdő- és termőhelytipológiai útmutató. Országos Erdészeti Főigazgatóság, Budapest, pp. 165–175.
- Horánszky A., Járai-Komlódi M. 1962: Növényrendszertani gyakorlatok. (Egyetemi jegyzet). Tankönyvkiadó, Budapest, 56 pp.
- Horánszky A. 1963: Homogeneity investigations on life-forms of shrub forests. *Acta Botanica Academiae Scientiarum Hungaricae* 9(1–2): 21–24.
- Horánszky A. 1963: Investigation on the floristic relationship of coenological categories. *Acta Biologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 13(Suppl. 5): 29–30. (Proceedings of the fifth meeting of the Hungarian Biological Society, Budapest, May 24–26, 1962.)
- Csapody I., Horánszky A., Simon T., Pócs T., Szodfridt I., Tallós P. 1963: Die ökologischen Artengruppen der Wälder Ungarns. *Acta Agronomica Academiae Scientiarum Hungaricae* 12: 209–232.
- Horánszky A. 1964: A kvadrátnagyság és a fajok eloszlásának összefüggése a nyílt dolomit-sziklagyepben. A VI. Biol. Vándorgyűlés előadásai, Budapest, p. 7.
- Horánszky A. 1964: Correlation of quadrat size and species distribution in open dolomit rock sward (*Festucetum pallentis hungaricum*). *Acta Biologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 15(Suppl. 6): 44.
- Horánszky A. 1964: Die Wälder des Szenrendre-Visegráder Gebirges. Akadémiai Kiadó, Budapest, 288 pp. + 15 Tafel.
- Horánszky A. 1964: Képek a Dunazug-hegység növényvilágáról. *Természettudományi Közlöny* 8(11) (95. évf.): 502–506.
- Horánszky A. 1964: Több ezer évig élő fák. In: Simonffy G. (szerk.) „Itt a rádiólexikon!” Gondolat, Budapest, pp. 97–98.
- Horánszky A. 1964: Ragadozók a növényvilágban. In: Simonffy G. (szerk.) „Itt a rádiólexikon!” Gondolat, Budapest, pp. 98–99.
- Horánszky A. 1964: A virágok színe. In: Simonffy G. (szerk.) „Itt a rádiólexikon!” Gondolat, Budapest, pp. 99–101.
- Horánszky A. 1964: Mi az illat szerepe a növényvilágban? In: Simonffy G. (szerk.) „Itt a rádiólexikon!” Gondolat, Budapest, pp. 101–102.
- Horánszky A. 1964: A tavasz hírnökei. In: Simonffy G. (szerk.) „Itt a rádiólexikon!” Gondolat, Budapest, pp. 102–103.
- Horánszky A., Járainé Komlódi M. 1964: Növényrendszertani gyakorlatok. 1–2. félév. Tankönyvkiadó, Budapest, 79 pp. Utánnymás: 1965.
- Horánszky A. 1965: A nyitvatermő növények származása. *Természettudományi Közlöny* 9(9) (96. évf.): 406–410.
- Horánszky A. 1965: Vadvirágok a házikertben. *Búvár* 10(3): 153–157.
- Horánszky A. 1965: A Balaton-felvidék növényvilága. In: Örvös J. (szerk.) Balaton-felvidék útikalauz. Sport, Budapest, pp. 17–19.
- Horánszky A., Berczik Á. 1965: A Duna növény- és állatvilága. In: Duna útikalauz. Medicina, Budapest, pp. 30–39. (A közlemény pontosabb adatait nem ismerjük.)
- Horánszky A. 1966: A Pilis növényvilága. *Búvár* 11(3): 139–143.
- Horánszky A. 1966: 443. *Polygala amarella* Cr. 1769. In: Soó R.: Synopsis Systematico-Geobotanica Florae Vegetationisque Hungariae II. Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 410–411.
- Soó R., Horánszky A., Járai-Komlódi M. 1966: Über einige Formenkreise der ungarischen und karpatischen Flora V. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio biologica* 8: 309–313.

- Horánszky A. 1967: Molnos-Kovács Béla botanikai munkássága. Botanikai Közlemények 54(1): 7–9, +2 tábla.
- Horánszky A. 1967: Egyes jelentős fajok elterjedése. In: Radó S. (főszerk.) Magyarország Nemzeti Atlasza. Kartográfiai Vállalat, Budapest, 30. old. A. térkép.
- Horánszky A., Reményi K. A. 1967: A Prédikálószték szivattyús energiatároló környezeti hatástanulmánya. 92 pp. +28 pp. függelék. (Kézirat, készült 3 példányban a Vízügy részére.)
- Horánszky A. 1967: Könyvismertetés. „Biometria értelmező szótár. Szerkesztették: Jánossy Andor, Muraközy Tamás, Aradszky Géza. Budapest, Mezőgazdasági Kiadó, 1966, 928 oldal.” Botanikai Közlemények 54(3): 192.
- Horánszky A. 1967: Könyvismertetés. „Sváb János: Biometria módszerek a mezőgazdasági kutatásban. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1967, 499 pp.” Botanikai Közlemények 54(3): 202.
- Horánszky A. 1967: Hegyeink a botanikus szemével. In: Horváth A., Örvös J., Erős A., Forgács G. (szerk.) Turisták zsebkönyve. Sport, Budapest, pp. 45–50.
- Horánszky A. 1967: Könyvismertetés. „Schermann Szilárd: Magismeret I–II. (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1966, 859 és 208 old., 190 Ft)” Természettudományi Közöny 11(4) (98. évf.): 189. (Szerzőnév feltüntetése nélkül.)
- Horánszky A. 1967: Könyvismertetés. „Biometria értelmező szótár. Szerkesztették: Jánossy Andor, Muraközy Tamás, Aradszky Géza (Budapest, 1966, 928 old., 250 Ft)” Természettudományi Közöny 11(4) (98. évf.): 190–191. (Szerzőnév feltüntetése nélkül.)
- Horánszky A., Simon T. 1967: Májusi virágok. Természettudományi Közöny 11(5) (98. évf.): 216–217. (Szerzőnevek feltüntetése nélkül.)
- Horánszky A. 1967: Könyvismertetés. „Sváb János: Biometria módszerek a mezőgazdasági kutatásban. (Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1967, 498 old., 65 Ft)” Természettudományi Közöny 11(12) (98. évf.): 554. (Szerzőnév feltüntetése nélkül.)
- Horánszky A., Jármai-Komlódi M. 1967: Növényrendszertani gyakorlatok. (Egyetemi jegyzet) Tankönyvkiadó, Budapest, 253 pp. (1989-ig tizenkét utánnomása jelent meg)
- Horánszky A. 1968: Könyvismertetés. „P. Greguss: Fossil gymnosperm woods in Hungary from the Permian to the Pliocene. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967. 136 oldal, 86 táblán 670 eredeti mikrofotográfia.” Botanikai Közlemények 55(1): 68.
- Horánszky A. 1968: Könyvismertetés. „P. Greguss: Xylotomy of the living cycads with a description of their leaves and epidermis. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1968. 260 oldal, 185 fényképtábla.” Botanikai Közlemények 55(1): 68.
- Horánszky A. 1968: Élő drágakövek. Delta 1968(5): 22–25.
- Horánszky A. 1968: Virágok a hó alatt. Természet Világa 12(2) (99. évf.): 85–86.
- Horánszky A. 1968: Rügyek. Természet Világa 12(3) (99. évf.): 120–121. (Szerzőnév feltüntetése nélkül.)
- Horánszky A. 1968: Könyvismertetés. „Pál Greguss: Fossil gymnosperm woods in Hungary from the Permian to the Pliocene. (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967.)” Természet Világa 12(3) (99. évf.): 143. (Szerzőnév feltüntetése nélkül.)
- Horánszky A. 1968: Sápadt kosbor. Természet Világa 12(5) (99. évf.): 234.
- Horánszky A. 1968: Magyar kikerics. Természet Világa 12(6) (99. évf.): 282. +1 ff. fotó, *Colchicum hungaricum*, borító III. fent, Vajda László felvétele.
- Horánszky A. 1968: Könyvismertetés. „Greguss Pál: Xylotomy of the living cycads with a description of their leaves and epidermis. (Az élő Cycasok xylotómiája, levelük és epidermiszük leírása.) (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1968.)” Természet Világa 12(7) (99. évf.): 335. (Szerzőnév feltüntetése nélkül.)
- Horánszky A. 1968: „Égő” növény. Természet Világa 12(8) (99. évf.): 382.
- Horánszky A. 1968: Őszi kikerics. Természet Világa 12(9) (99. évf.): 426. +1 sz. fotó, *Colchicum autumnale*, borító I., Simon Tibor felvétele.

- Horánszky A. 1968: Ritka alföldi fa a molyhos tölgy. Természet Világa 12(10) (99. évf.): 475. +1 ff. fotó, *Quercus pubescens*, borító III., Vajda László felvétele.
- Horánszky A. 1968: Könyvismertetés. „Pál Greguss: Einführung in die Paläoxylotomie. (Geologie, Beiheft 60. Berlin, Akadémiai Kiadó, 1968.)” Természet Világa 12(10) (99. évf.): 478. (Szerzőnév feltüntetése nélkül.)
- Horánszky A. 1968: Érdekes szukkulens növény. Természet Világa 12(11) (99. évf.): 523. +1 ff. fotó, *Stapelia*, borító III., Hajdinyák Gyula felvétele.)
- Horánszky A. 1969: *Festuca*-tanulmányok. I. Botanikai Közlemények 56(3): 149–154.
- Horánszky A. 1969: Vadvirágok őszi napsütésben. Búvár 14(5): 262–264.
- Horánszky A. 1969: A zöld pokol trópusi virágai. Delta 1969(6): 56–57.
- Horánszky A. 1969: Könyvismertetés. „Növényhatározó I–II. kötet. Szerkesztette: dr. Hortobágyi Tibor (Tankönyvkiadó, Budapest, 1968.)” Természet Világa 100(1): 46. (Szerzőnév megadása nélkül.)
- Horánszky A. 1969: Kárpáti acsalapu. Természet Világa 100(4): 186. +1 ff. fotó, kárpáti acsalapu, borító III., Vajda László felvétele.
- Horánszky A. 1969: Könyvismertetés. „Soó Rezső: A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve III. (Akadémiai Kiadó, 1968.)” Természet Világa 100(4): 190. (Szerzőnév megadása nélkül.)
- Horánszky A. 1969: A gyűszűvirág. Természet Világa 100(6): 256.
- Horánszky A. 1969: Ördögsekér. Természet Világa 100(9): 427. +1 ff. fotó, mezei iringó, borító III., Alexay Zoltán felvétele.
- Horánszky A. 1969: Gyümölcs az erdőben: a szeder. Természet Világa 100(10): 449.
- Horánszky A. 1970: *Festuca*-tanulmányok. II. Botanikai Közlemények 57(3): 207–215.
- Horánszky A. 1970: Alternation of nuclear phase or alternation of generation? Acta Agronomica Academiae Scientiarum Hungaricae 19(3–4): 428–430.
- Horánszky A., Jankó B., Vida G. 1971: Zur Biosystematik der *Festuca ovina*-Gruppe in Ungarn. Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio biologica 13: 95–101.
- Horánszky A. 1971: A gombák. ELTE Növényrendszertani és Növényföldrajzi Tanszék Tankönyvkiegészítő Jegyzetei 2., pp. 1–19.
- Horánszky A. 1971: Tavasz hérics. Természet Világa 102(4): 184. +1 ff. fotó, *Adonis vernalis*, borító IV., Migend László felvétele.
- Horánszky A., Jankó B., Vida G. 1972: Problems in biosystematic studies of Hungarian *Festuca ovina* (sensu lato) representatives. In: Vida G. (ed.) Evolution in plants (Symposia Biologica Hungarica 12.) Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 177–182.
- Horánszky A., Csapody V. 1972: Vadvirágok. (Búvár zsebkönyvek sorozat.) Móra Ferenc Könyvkiadó, Budapest, 63 pp. (2. kiadás: 1975; 3. kiadás: 1978).
- Horánszky A., Szöcs Z. 1973: Die Trennung von *Festuca*-Populationen mit Hilfe der Diskriminanzanalyse. Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio biologica 15: 75–81.
- Csányi-Kovács Cs., Horánszky A. 1973: Charakterisierung der *Festuca*-Populationen Aufgrund der Merkmale der Rispe. Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae, Sectio biologica 15: 67–74.
- Horánszky A., Kriván P., Loksa I. 1973: A Budapesti agglomeráció területrendezési terve. 11.9. Természetvédelem és tájvédelmi területek. VÁTI. Kézirat, 57 pp. +36 pp. számozatlan melléklet.
- Horánszky A. 1974: Die wichtigeren Ergebnisse der Geschichte des Botanischen Institutes der Universität. In: Priszter Sz. (szerk.) Wissenschaftliche Tagung des Botanischen Gartens. 27–29 April, Budapest. (A közlemény pontosabb adatait nem ismerjük.)

- Horánszky A. 1974: Fővárosunk természetvédelmi területe, a Sas-hegy. Természet Világa 105(7): 290–294.
- Fischer J., Horánszky A., Kiss N., Szőcs Z. 1974: A new variant of discriminant analysis and its application to distinguishing *Festuca* populations. Annales Universitatis Scientiarum Budapestensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio biologica 16: 63–86.
- Horánszky A. 1975: Növényrendszertani címszavak (valamint növényföldrajz, ökológia, talajtan kontroll-szerkesztés és szerzői tevékenység). Biológiai lexikon 1. kötet: A–F. Akadémiai Kiadó, Budapest, 766 pp.
- Horánszky A. 1975: Növényrendszertani címszavak (valamint növényföldrajz, ökológia, talajtan kontroll-szerkesztés és szerzői tevékenység). Biológiai lexikon 2. kötet: G–L. Akadémiai Kiadó, Budapest, 638 pp.
- Horánszky A. 1975: Bemutatjuk az őszi kikericset. Búvár 30(9): 401.
- Horánszky A. 1975: Die Fragen des Schutzes der Biosphäre. In: 19. Nyári Egyetem (1975. VII. 8. – VII. 22.) Sopron. Erdészeti és Faipari Egyetem, Sopron, pp. 83–87.
- Horánszky A., H. Nagy A. 1977: Study of assimilation types in species of a sand steppe community. Acta Botanica Academiae Scientiarum Hungaricae 23(1–2): 91–95.
- Horánszky A., Loksa I. 1977: A Sashegy növény- és állatvilágának jellemzése. In: Papp J. (szerk.) A budai Sashegy élővilága. (Biológiai tanulmányok 5.) Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 9–15.
- Horánszky A. 1977: Növényrendszertani címszavak (valamint növényföldrajz, ökológia, talajtan kontroll-szerkesztés és szerzői tevékenység). Biológiai lexikon 3. kötet: M–R. Akadémiai Kiadó, Budapest, 544 pp.
- Horánszky A. 1978: Növényrendszertani címszavak (valamint növényföldrajz, ökológia, talajtan kontroll-szerkesztés és szerzői tevékenység). Biológiai lexikon 4. kötet: S–Z. Akadémiai Kiadó, Budapest, 543 pp.
- Horánszky A., Jakucs P., Láng E., Simon T. 1979: A Gabcsikovo-Nagymarosi és a Tisza II. víz-lepcsőrendszerek ökológiai problémái. A Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Tudományok Osztályának Közleményei 22(3–4): 407–414.
- Fekete G., Précsényi I., Horánszky A., Tölgyesi Gy. 1979: Niche studies on some plant species of a grassland community. IV.: *Festuca vaginata* populations' niche characteristics on the basis of the macro- and microelement content of the soil and the plant. Acta Botanica Academiae Scientiarum Hungaricae 25(1–2): 63–73.
- Tölgyesi Gy., Fekete G., Précsényi I., Horánszky A. 1979: Ökológiai és módszertani megfigyelések homokpuszták talajának és növényzetének elemi összetételével kapcsolatban. Agrokémia és Talajtan 28(1–2): 97–114.
- Horánszky A. 1980: Egy hír margójára. Búvár 35(9): 415.
- Horánszky A., Fekete G., Précsényi I., Tölgyesi Gy. 1980: Comparative experimental morphological investigations on populations of *Festuca vaginata* W. et K., I. Acta Botanica Academiae Scientiarum Hungaricae 26(1–2): 61–69.
- Simon T., Horánszky A., Kovácsné Láng E. 1980: Potentielle Vegetationskarte der Donaustrecke zwischen Rajka und Nagymaros. Acta Botanica Academiae Scientiarum Hungaricae 26(1–2): 191–201, +4 térkép.
- H. Nagy A., Horánszky A. 1980: Productivity and photosynthetic flexibility in some species of a grassland community. Acta Botanica Academiae Scientiarum Hungaricae 26(3–4): 389–395.
- Fekete G., Zólyomi B., Jakucs P., Horánszky A., Csapody I., Varga Z. 1981: Természetes erdők, mesterséges állományok. (Vitarovat.) Botanikai Közlemények 68(1–2): 133–147.
- Horánszky A. 1981: Bukfenceztünk? Búvár 36(1): 31.
- Horánszky A. 1981: Válasz a Nimród „tüske-érveire”. Vadtelepítés és ökológiai szemlélet. Búvár 36(2): 79.

- Horánszky A. 1982: A vízparti táj. In: Vízy I.-né, Balogh M. (szerk.) A környezet- és természetvédelmi nevelés tartalmi alapjai és pedagógiai módszerei. (UNESCO Környezetvédelmi Oktatási Szeminárium [1981. december 2–4., Salgótarján] tanulmánykötete). Országos Pedagógiai Intézet, Budapest, pp. 91–95.
- Horánszky A. 1983: A Pilis: Új bioszféra-rezervátumunk. *Búvár* 38(5): 195–198.
- Horánszky A. 1983: A vízparti táj. In: Vízy I.-né, Balogh M. (szerk.) A környezet- és természetvédelmi nevelés tartalmi alapjai és pedagógiai módszerei. (UNESCO Környezetvédelmi Oktatási Szeminárium [1981. december 2–4., Salgótarján] tanulmánykötete). Országos Pedagógiai Intézet, Budapest, 2. javított kiadás, pp. 77–81.
- Horánszky A. 1984: Tűrők a Pilis- és a Börzsöny-hegységekben. (Sorozatszám: Kirándulási kalauz, 2.) Országos Pedagógiai Intézet, Budapest, 106 pp.
- Simon T., Juhász-Nagy P., Rajkai K., Járai-Komlódi M., Konecsni I., Horánszky A., Hahn I., Szabó M., Láng E., Máza K., Ravasz K., Márialigeti K. 1985: Az ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszéke komplex ökológiai kutatásai. In: Tóth K., Szabó L. (szerk.) Tudományos kutatások a Kiskunsági Nemzeti Parkban 1975–1984. HUNGEXPO, Budapest, pp. 140–172.
- Horánszky A. 1985 [!1986]: Kihaló és jövevény növényfajok. In: Biológiai ismeretterjesztés 1985/2. Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, Budapest, 18 pp.
- Horánszky A., Milkovits I. 1986: Szakértés növénytan témában. In: Rockenbauer P. (szerk.) ... és még egymillió lépés. I. A nyugati határszélen. (Az országos kéktúra útvonalán Velemtől Szekszárdig.) Ismeretterjesztő film. Kiadta az MTV Zrt., Budapest. DVD megjelenés: 2007.
- Horánszky A., Milkovits I. 1986: Szakértés növénytan témában. In: Rockenbauer P. (szerk.) ... és még egymillió lépés. II. A távoli Zalában. (Az országos kéktúra útvonalán Velemtől Szekszárdig.) Ismeretterjesztő film. Kiadta az MTV Zrt., Budapest. DVD megjelenés: 2007.
- Horánszky A., Milkovits I. 1986: Szakértés növénytan témában. In: Rockenbauer P. (szerk.) ... és még egymillió lépés. III. Somogy homokján, Zselic dombjain. (Az országos kéktúra útvonalán Velemtől Szekszárdig.) Ismeretterjesztő film. Kiadta az MTV Zrt., Budapest. DVD megjelenés: 2007.
- Horánszky A., Milkovits I. 1986: Szakértés növénytan témában. In: Rockenbauer P. (szerk.) ... és még egymillió lépés. IV. A Mecsekben. (Az országos kéktúra útvonalán Velemtől Szekszárdig.) Ismeretterjesztő film. Kiadta az MTV Zrt., Budapest. DVD megjelenés: 2007.
- Horánszky A., Milkovits I. 1986: Szakértés növénytan témában. In: Rockenbauer P. (szerk.) ... és még egymillió lépés. V. Tolnában. (Az országos kéktúra útvonalán Velemtől Szekszárdig.) Ismeretterjesztő film. Kiadta az MTV Zrt., Budapest. DVD megjelenés: 2007.
- Fekete G., Virágh K., Horánszky A. 1987: Facies and their response to perturbation in a turkey oak - sessile oak wood. *Acta Botanica Hungarica* 33(1–2): 19–40, +6 táblázat.
- Horánszky A., Reményi K. A. 1988: Létesítmények környezeti hatásainak feltételrendszerei, néhány hazai, nagy közetmozgatással járó nagylétesítmény hatáselemzése. In: Bartha S. (szerk.) 1. Magyar Ökológus Kongresszus (Budapest, 1988. április 27–29.) Előadás-kivonatok és poszter-összefoglalók. Magyar Tudományos Akadémia, Biológiai Tudományok Osztálya, Budapest, p. 72.
- Horánszky A. 1988: A Visegrádi-hegység növénytársulásainak összehasonlítása a Zólyomi-féle W és R mutatók alapján. In: Bartha S. (szerk.) 1. Magyar Ökológus Kongresszus (Budapest, 1988. április 27–29.) Előadás-kivonatok és poszter-összefoglalók. Magyar Tudományos Akadémia, Biológiai Tudományok Osztálya, Budapest, p. 73.
- Horváth F., Horánszky A., Borhidi A. 1988: Stabilitás, dinamika, leromlás a Pilisi Bioszféra Rezervátum vegetációjában (1954–1984). In: Bartha S. (szerk.) 1. Magyar Ökológus Kongresszus (Budapest, 1988. április 27–29.) Előadás-kivonatok és poszter-összefoglalók. Magyar Tudományos Akadémia, Biológiai Tudományok Osztálya, Budapest, p. 76.

- Horánszky A. 1988: A „Telepített fenyőállományok hatása természetvédelmi területek termőhelyére” c. MTA Alapkutatási Pályázat (1985–1988, témavezető: Horánszky András) zárójelentése. Budapest. Kézirat.
- Fekete G., Virágh K., Horánszky A. 1989. The effect of perturbation on the composition of a Pannonian oak forest. *Studies in Plant Ecology* (Uppsala) 18: 76–79.
- Fekete G., Tölgyesi Gy., Horánszky A. 1989. Dolomite versus limestone habitats – a study of accumulation on a broader floristic basis. *Flora* 183(5–6): 337–348.
- Horánszky A. 1990: Tasks and possibilities on the protection of nature. In: XIXth Congress of the Hungarian Biological Society, pp. 6–10. (A közlemény pontosabb adatait nem ismerjük.)
- Horánszky A., Járainé Komlódi M. 1991: Növényrendszertani praktikum. (Egyetemi segédkönyv) Tankönyvkiadó, Budapest, 549 pp. + 16 számozatlan oldalon színes fotótáblák.
- Simon T., Horánszky A., J. Komlódi M., K. Láng E., M. Draskovits R. 1991: Növényrendszertani terepgyakorlatok. (Egyetemi jegyzet.) Tankönyvkiadó, Budapest, 139 pp., +1 térkép. 6. változatlan kiadás.
- Horánszky A. 1992: *Festuca* L. Csenkesz. In: Simon T. (szerk.) A magyarországi edényes flóra határozója. Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 736–741.
- Simon T., Horánszky A., Dobolyi K., Szerdahelyi T., Horváth F. 1992: A magyar edényes flóra értékelő táblázata. In: Simon T. (szerk.) A magyarországi edényes flóra határozója. Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 791–874.
- Simon T., Horánszky A., J. Komlódi M., K. Láng E., M. Draskovits R. 1992: Növényrendszertani terepgyakorlatok. (Egyetemi jegyzet.) Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 139 pp., +1 térkép. 7. változatlan kiadás.
- Horánszky A. 1994: Jelentés az ERTI nyírjési mintaterületén 1994 évben végzett botanikai vizsgálatokról. (kézirat) Budapest.
- Török K., Horánszky A., Kósa G. 1994: Long-term changes of species composition in an andesite grassland community of the Visegrad Mts., Hungary. *Abstracta Botanica* 18(1): 13–27.
- Horánszky A. 1996: Emlékezés lipótszentandrási br. Andreánszky Gáborra, születésének századik évfordulóján. In: Hably L. (szerk.) Emlékkötet Andreánszky Gábor (1895–1967) születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett emlékülés előadásainak anyagából (Noszvaj, 1995. június 19–21.). Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp. 13–20.
- Horánszky A. 1996: Növénytársulástani, erdőgazdálkodási és természetvédelmi kérdések a Kis- és Nagy-Szénáson. *Természetvédelmi Közlemények* 3–4: 5–19.
- Csontos P., Horánszky A., Kalapos T., Lőkös, L. 1996. Seed bank of *Pinus nigra* plantations in dolomite rock grassland habitats, and its implications for restoring grassland vegetation. *Annales historico-naturales Musei nationalis Hungarici* 88: 69–77.
- Horánszky A. 1998: Alföldi tölgyeseink problémái a gyakorlati erdészet és természetvédelem, valamint az elmélet szemszögéből. *Erdészeti Kutatások: az Erdészeti Tudományos Intézet közleményei* 88: 67–80.
- Horánszky A. 1998: A 16×16 km-es erdővédelmi hálózat cönológiai felvételezésének tapasztalatai. *Botanikai Közlemények* 85(1–2): 125–136.
- Horánszky A. 1998: Utólagos írásbeli hozzászólás. In: Solymos R. (szerk.) Természetközeli erdő-, és vadgazdaság, környezetbarát fagazdaság. (Tanulmánykötet, amely az MTA Erdészeti Bizottságának az 1998. évi tudományos rendezvényein elhangzott előadásokat, hozzászólásokat tartalmazza.) Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztálya Erdészeti Bizottsága, Budapest, pp. 47–48.
- Horánszky A. 1999: A növénytársulástan alkalmazásáról az erdészeti gyakorlatban. *Tudomány és gyakorlat. Erdészeti Kutatások: az Erdészeti Tudományos Intézet közleményei* 89: 35–54. (Megjegyzés: a Botanikai Szakosztály 1324. szakülésén (1997. okt. 6.) elhangzott előadás; később lektorilag eltiltva a Botanikai Közleményekben való megjelenéstől.)

- Horánszky A., Magyar L. 1999: Nemzetközi erdővédelmi hálózat – Jelentés a cönológiai vizsgálatokról (kézirat). ERTI Ökológiai Osztály, Budapest, 80 pp.
- Horánszky A. 2000: Növénytársulástani problémák a jelen és jövő erdőtervezésében az alföldi homoki tölgyesek példáján. Erdészeti kutatások: az Erdészeti Tudományos Intézet közleményei 90: 15–31.
- Horánszky A. 2000: Válasz Borhidi Attila és Fekete Gábor akadémikusok kritikáira. *Kitaibelia* 5(1): 221–226.
- Horánszky A. 2000: Andreánszky Gábor. In: Bartha D., Csapody I., Szodfridt I. (szerk.): *Mestereink. Ilyennek láttuk őket. Emlékmorzsák a közelmúlt jeles botanikusairól*. *Tilia* 8: 12–16.
- Horánszky A. 2000: *Festuca* L. Csenkesz. In: Simon T. (szerk.) *A magyarországi edényes flóra határozója. Harasztok – virágos növények*. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest, pp. 768–773.
- Simon T., Horánszky A., Dobolyi K., Szerdahelyi T., Horváth F. 2000: *A magyar edényes flóra értékelő táblázata*. In: Simon T. (szerk.) *A magyarországi edényes flóra határozója. Harasztok – virágos növények*. (4., átdolgozott kiadás). Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest, pp. 837–955.
- Horánszky A., Járainé Komlódi M. 2002: *Növényrendszertani praktikum*. 2. kiadás. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 549 pp. + 16 számozatlan oldalon színes fotótáblák.
- Horánszky A. 2006: Simon Tibor 80 éves! In: Kalapos T. (szerk.) *Jelez a flóra és a vegetáció*. A 80 éves Simon Tibort köszöntjük. *Scientia*, Budapest, pp. 183–186.

Szakfordítói tevékenysége

- Horánszky A. (ford.) 1974: *Urania növényvilág, Magasabbrendű növények I*. Gondolat Kiadó, Budapest, 483 pp. [Danert, S., Fukarek, F., Hanelt, P., Helm, J., Kruse, J., Lehmann, C. O., Schultze-Motel, J. 1971: *Urania Pflanzenreich. Höhere Pflanzen 1*. Urania Verlag, Leipzig, Jena, Berlin.] (2. változatlan kiadása is megjelent 1980-ban.)
- Horánszky A., Stohl G. (ford.) 1975: *Urania növényvilág, Magasabbrendű növények II*. Gondolat Kiadó, Budapest, 516 pp. [Danert, S., Hanelt, P., Helm, J., Kruse, J., Schultze-Motel, J. 1973: *Urania Pflanzenreich. Höhere Pflanzen 2*. Urania Verlag, Leipzig, Jena, Berlin.] (2. változatlan kiadása is megjelent 1981-ben.)
- Horánszky A., Horváth S. (ford.) 1977: *Urania növényvilág: Alacsonyabbrendű növények*. Gondolat Kiadó, Budapest, 503 pp. [Benedix, E. H., Casper, S. J., Danert, S., Hübsch, P., Lindner, K. E., Schmelzer, K., Schmiedeknecht, M., Schubert, R., Senge, W., Siegel, M. 1974: *Urania Pflanzenreich. Niedere Pflanzen*. Urania Verlag, Leipzig, Jena, Berlin.] (2. változatlan kiadása is megjelent 1982-ben.)
- Dely O. Gy., Horánszky A., Keve A., Pintér L., Steinmann H., Stohl G. (ford.) 1981: *A természet képekben. Környezetünk növény és állatvilága*. Natura, Budapest, 430 pp. [Toman, J., Felix, J., Hísek, K. 1974: *A field guide in colour to plants and animals*. Artia, Prága.]
- Horánszky A., Horváth S. (ford.) 1985: *Botanikai kompendium*. Natura, Budapest, 609 pp. [Az eredeti mű: Jacob, F., Jäger, E. I., Ohmann, E. 1983: *Kompendium der Botanik*. Gustav Fischer Verlag, Jena.]
- Horánszky A. (ford.) 1998: *Füvek (Természetkalauz)*. Magyar Könyvklub, Budapest, 286 pp. [Az eredeti mű: Grau, J., Kremer, B. P., Mösel, B. M., Rambold, G., Triebel, D. 1996: *Gräser (Steinbachs Naturführer)*. Mosaik-Verlag GmbH, München, 287 pp.]
- Horánszky A. (ford.) 2001: *Fák. Kertben, parkban és a szabad természetben*. (Sorozatcím: *Földön, vízben, levegőben*.) Magyar Könyvklub, Budapest, 223 pp. [Banfi, E., Consolino, F. 1998: *in Garten, Park und freier Natur*. Instituto Geografico de Agostini S.p.A., Novara.]

- Horánszky A. (ford.) 2001: Fák és cserjék. (Sorozatszím: Meglátni, meghatározni, védeni.) Officina Nova, Budapest, 216 pp. [Godet, J.-D. 1986: Bäume und Sträucher. Arboris Verlag, Hinterkappelen/Bern.]
- Horánszky A. et al. (ford.) 2001: Növényhatározó. Black & White Kiadó, Nyíregyháza, 200 pp. [Az eredeti mű szerzői: Toman, J., Felix, J., Hísek, K.] (A közlemény pontosabb adatait nem ismerjük.)
- Horánszky A. (ford.) 2004: Mérgező növények és állatok. Méreghatás, elsősegély, terápia. (Természetkalauz) Magyar Könyvklub, Budapest, 159 pp. [Az eredeti mű: Altmann, H. 2002: Giftpflanzen, Gifttiere. Merkmale, Giftwirkung, Erste Hilfe. BLV Verlag, München, 208 pp.]

Horánszky Andrásról elnevezett élőlények

- Achillea horanszkyi* Ujhelyi; referencia: Ujhelyi J. 1975: New species and new section of the genus *Achillea* L. (Asteraceae). Annales historico-naturales Musei nationalis Hungarici 67: 41–55.
- Molinia horanszkyi* Milkovits; referencia: Milkovits I., Borhidi A. 1986: Studies of *Molinia caerulea* complexes in Hungary. Acta Universitatis Upsaliensis Symbolae Botanicae Upsalienses 27(2): 139–145.
- Sphaeronaemella horanszkyi* (Tóth) Tóth [syn. *Ceratocystis horanszkyi* Tóth (1963)]; referencia: Tóth S. 1975: Some new microscopic Fungi, III. Annales historico-naturales Musei nationalis Hungarici 67: 31–35.

Horánszky András témavezetésével készült szakdolgozatok, disszertációk (a jegyzék nem teljes)

- Babai Ágnes: A *Botrychium lunaria* cönológiai és ökológiai vizsgálata. (1964; 117 pp.). – Gáborjányi Richard: A Nagy-Kevély és környéke sziklagyepjeinek ökológiai és cönológiai jellemzése. (1964; 90 pp. + 14 melléklet, cönol. táblázatok). – Horváth Veronika: A dél-nyugati Vértes cseres-tölgyesei. (1968; 68 pp.). – Kovács Istvánné Csányi Csilla: Kísérlet növényi populációk matematikai statisztika elkülönítésére. (1972; 110 pp.). – Czakó Kálmán: Fajfogalom és csoportosítás a rendszertanban belül. (1972; 62 pp.). – Czakó Kálmán: A biológiai rendszerek elméleti és gyakorlati problémái. (1973; 95 pp.). – Hajnal Katalin: *Festuca* populációk elkülönítése statisztikus módszerekkel. (1974; 56 pp.). – Podani János: A budai nyúlfarkfüves sziklagyep cönológiai vizsgálata. (1976; 40 pp. + 3 melléklet, cönol. adatok). – Kovács Mariann: A fajok és elegyarányuk, valamint az alapkőzet kapcsolata a Börzsönyben, a nagybörzsönyi erdőgazdaság területén. (1979; 60 pp.). – Nagy Irén: A fajok és elegyarányuk, valamint az alapkőzet kapcsolata a Börzsönyben, a nagymarosi és a zebegegyi erdőgazdaság területén. (1979; 58 pp.). – Szebeniné Kostyál Zsuzsanna: Összehasonlító cönológiai vizsgálat a Budai-hegységben (1983; 80 pp.). – Csorba László: Sziklagyep vizsgálat a Nagyszénáson. (1984; 27 pp.). – Drin István: Antropogén hatások a Nagyszénás vegetációjában. (Tájdegen fajok és rendszeres taposás hatása a Nagyszénás délkeleti lejtőjén kialakult másodlagos gyepe.) (1984; 88 pp. + 20 melléklet). – Gelencsér Sándor: A Visegrádi-hegység erdőtársulásainak összehasonlítása ökológiai mutatók alapján. (1985; 52 pp.). – Hortobágyi Tamás Cirill: Adatok Pannonhalma flórájához. (1988; 120 pp.; társtémavez.: J. Komlódi Magda). – Szerdahelyi Tibor: Mészkösziklagyep társulástani vizsgálata a Pilis hegységben. (1992; 100 pp.). – Penksza Károly: A kesztölci Fehér szirt és környékének flórája és vegetációja. (1993; 114 pp.). – Csontos Péter: Az aljnövényzet állapotváltozásai cseres-tölgyes erdők vágást követő szukcessziója során, a Visegrádi-hegységben. (1994; 210 pp.).

In memoriam András Horánszky, botanist, docent and Candidate of Biological Sciences (1928–2015)

T. SIMON¹ and P. CSONTOS^{2*}

¹Department of Plant Systematics, Ecology and Theoretical Biology, Institute of Biology, Loránd Eötvös University, Pázmány Péter stny. 1/C, H-1117 Budapest, Hungary

²Institute for Soil Science and Agricultural Chemistry, Centre for Agricultural Research, Hungarian Academy of Sciences, P. O. Box 102, H-1525 Budapest, Hungary

Accepted: 22 October 2016

Key words: bibliography, commemoration, nature conservationist, phytosociologist, taxonomist.

Authors commemorate András Horánszky (1928–2015), the experienced botanist and university lecturer. His fields of interest included taxonomy, floristics, phytosociology and nature conservation. In his early work on the taxonomy of *Festuca* species, he applied morphological studies combined with statistical evaluations, a pioneering methodological approach at that time. As a florist and biogeographer, he first recognized *Visegradense*, as an independent floristic province. Regarding phytosociology, his major work “Die Wälder des Szenrendre-Visegrader Gebirges. Akadémiai Kiadó, Budapest, 288 pp.” provided a detailed description of the forest associations in the Visegrád Mts, according to the Central European school of phytosociology. In nature conservation, the species-rich, xerothermic grasslands on dolomite slopes of the Buda Hills were in the focus of his interest. To protect these grasslands and their relic species from afforestation by the alien *Pinus nigra* as well as from overgrazing by the alien mouflon, he took on hard disputes with representatives of foresters and hunters. He published about 150 papers in science and popular science, and translated several books on botany from German to Hungarian including “Urania Pflanzenreich: Höhere Pflanzen 1–2.” und “Urania Pflanzenreich: Niedere Pflanzen”. Two vascular plant species (*Achillea horanszkyi* Ujhelyi and *Molinia horanszkyi* Milkovits) and one microfungus species (*Sphaeronaemella horanszkyi* (Tóth) Tóth) are named after him. (With 2 pictures and the list of András Horánszky’s publications.)

---

* corresponding author: cspeter@mail.iif.hu